

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

Кафедра _____

психології та соціології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан

_____”
“24” 03 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Психологія релігії

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Ступінь вищої освіти _____

бакалавр

(бакалавр, магістр)

Факультет (назва)	Галузь знань (шифр і назва галузі знань)	Спеціальність (шифр і назва спеціальності)	Освітня програма (назва освітньої програми)
Факультет здоров'я людини	05 Соціальні та поведінкові науки	053 Психологія	для здобувачів будь якої ОП

Розробники: Гарькавець С. О., д.психол.н, професор

_____
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступень та вчене звання)

_____
(підпис)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри (предметної комісії):

_____
(назва кафедри)

Протокол № 9 від 15 03 20 23 р.

Завідувач кафедри (голова предметної комісії):

_____
(підпис)

Бохонкова Ю. О.

_____
(прізвище та ініціали)

Схвалено методичною комісією факультету:

_____
(назва факультету)

Протокол № 1 від 23 03 20 23 р.

Голова методичної комісії:

_____
(підпис)

Тарасов В.Ю.

_____
(прізвище та ініціали)

Програма навчальної дисципліни

Вид заняття	Короткий зміст навчальних занять, тематика індивідуальних та/або групових завдань	Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання	Кількість отримуваних балів min-max
Тема 1. Психологія релігії як міждисциплінарний науковий напрямок			
Лекції	<u>Стислий зміст.</u> Предмет психології релігії. Методи дослідження. Історія розвитку.	Участь в обговоренні	1
Практичні заняття	Тема. Вимірювання релігійних феноменів <u>Стислий зміст.</u> Соціологічний вимір. Психологічний вимір	Тест	7
Самостійна робота	<u>Стислий зміст.</u> Релігії світу та їхні психологічні особливості	Реферат, презентації	4
Тема 2. Психологічні аспекти релігійних культів			
Лекції	<u>Стислий зміст.</u> Поняття культу. Культові обряди. Емоційна сфера віруючого.	Участь в обговоренні	1
Практичні заняття	Тема. Психологічні особливості християнських культів. <u>Стислий зміст.</u> Хрещення. Вінчання. Соборування.	Тест	7
Самостійна робота	<u>Стислий зміст.</u> Загальне та відмінна у світових релігіях.	Реферат, презентації	4
Тема 3. Наукові підходи до проблеми релігії			
Лекції	<u>Стислий зміст.</u> Соціальна психологія релігії. Герменевтичні підходи. З. Фройд про релігійні вірування. К. Юнг про психологію релігії.	Участь в обговоренні	1
Практичні заняття	Тема. Психологічні пояснення релігійних екстраполяцій. <u>Стислий зміст.</u> Психоаналіз. Біхевіоризм. Гештальт-психологія.	Тест	7
Самостійна робота	<u>Стислий зміст.</u> Нейропсихологічні аспекти сучасного розуміння релігійної свідомості.	Реферат, презентації	4
Тема 4. Психологія релігійної моралі та віри			
Лекції	<u>Стислий зміст.</u> Релігійна мораль у різних конфесіях. Емоційний аспект віри. Вольовий компонент віри. Психологічні чинники віри. Вплив соціальних інституцій на формування віри індивіда.	Участь в обговоренні	1
Практичні заняття	Тема. Релігійна віра в структурі психіки <u>Стислий зміст.</u> Етимологія слова «віра» у різних мовах. Розвиток релігійної віри на різних вікових етапах.	Тест	7
Самостійна робота	<u>Стислий зміст.</u> Загрози безпеці людині, що надходять від релігійного фундаменталізму	Реферат, презентації	4
Тема 5. Релігійність особистості			
Лекції	<u>Стислий зміст.</u> Типологія релігійних особистостей. Особливості поведінки релігійних індивідів. Психотерапевтичні аспекти релігії. Медитація	Участь в обговоренні	2
Практичні заняття	Тема. Релігійна особистість: типологія роль.	Тест	7

	<u>Стислий зміст.</u> Основні типи релігійних особистостей. Персональна та аперсональна релігійність. Психотерапевтичний аспект релігійності.		
Самостійна робота	<u>Стислий зміст.</u> Психологія релігійного лідерства. Прояви етнонаціонального характеру у релігійних процесах.	Реферат, презентації	5
Тема 6. Соціально-психологічні особливості деструктивних релігійних культів			
Лекції	<u>Стислий зміст.</u> Поняття деструктивного релігійного культу. Приклади деструктивних культів. Руйнівні аспекти впливу деструктивних культів на психіку індивіда	Участь в обговоренні	2
Практичні заняття	Тема. <u>Стислий зміст.</u>	Тест	7
Самостійна робота	<u>Стислий зміст.</u> Функціональні механізми масової комунікації, що приймають участь у формуванні релігійної свідомості індивідів	Реферат, презентації	5
Тема 7. Розвиток релігії та майбутнє психології релігії			
Лекції	<u>Стислий зміст.</u> Релігія в сучасних реаліях життя. Релігія та інформаційне суспільство. Тенденції розвитку та майбутнє психології релігії	Участь в обговоренні	2
Практичні заняття	Тема. <u>Стислий зміст.</u>	Тест	7
Самостійна робота	<u>Стислий зміст.</u> Психологічна характеристика релігійних конфесій в Україні	Реферат, презентації	5
Підсумковий контроль		залік	30

Критерії оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала ЄКТС	Вимоги
90 – 100	A	<p><u>Знати:</u> матеріал навчальної дисципліни у повному обсязі, основні теоретико-методологічні положення, концептуальні підходи та наукові узагальнення; закономірності та особливості розвитку, функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань; валідний та надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) для проведення психологічного дослідження та надання психологічної допомоги; алгоритми оптимального застосування та використання опанованого матеріалу в професійній діяльності;</p> <p><u>Вміти:</u> формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження; рефлексувати та критично оцінювати результати психологічних досліджень, формулювати аргументовані висновки; презентувати результати власних досліджень усно / письмово; застосовувати знання у практичних ситуаціях, обґрунтовано приймати необхідні рішення як у стандартних, так й нестандартних</p>

		соціальних ситуаціях, у відповідності до опанованих знань з даної дисципліни.
82 – 89	B	<p><u>Знати:</u> матеріал навчальної дисципліни, основні теоретико-методологічні положення, концептуальні підходи з незначними неточностями; закономірності та особливості розвитку, функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань; валідний та надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) для проведення психологічного дослідження та надання психологічної допомоги припускаючи несуттєві помилки.</p> <p><u>Вміти:</u> формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження; рефлексувати та критично оцінювати результати психологічних досліджень, формулювати аргументовані висновки; презентувати результати власних досліджень усно / письмово; застосовувати знання у практичних ситуаціях, але не достатньо обґрунтовано приймати необхідні рішення як у стандартних, так й нестандартних соціальних ситуаціях, у відповідності до опанованих знань з даної дисципліни.</p>
74 – 81	C	<p><u>Знати:</u> матеріал навчальної дисципліни, основні теоретико-методологічні положення, концептуальні підходи припускаючи незначні помилки; закономірності та особливості розвитку, функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань, але з неточностями та помилками; валідний та надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) для проведення психологічного дослідження та надання психологічної допомоги припускаючи несуттєві помилки.</p> <p><u>Вміти:</u> формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, але припускатися помилок у дотриманні процедури дослідження; недостатньо рефлексувати результати психологічних досліджень та формулювати висновки; презентувати результати власних досліджень усно / письмово; застосовувати знання у практичних ситуаціях, але не достатньо обґрунтовано приймати необхідні рішення як у стандартних, так й нестандартних соціальних ситуаціях, у відповідності до опанованих знань з даної дисципліни.</p>
64 – 73	D	<p><u>Знати:</u> матеріал навчальної дисципліни, основні теоретико-методологічні положення, концептуальні підходи на задовільному рівні, припускаючи помилки та неточності; закономірності та особливості розвитку, функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань, але з помилками та неточностями; валідний та надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) для проведення психологічного дослідження та надання психологічної допомоги припускаючи суттєві помилки.</p> <p><u>Вміти:</u> формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, але припускатися помилок у дотриманні процедури дослідження; формулювати висновки з недостатньою аргументацією; презентувати результати власних досліджень усно; застосовувати знання у практичних ситуаціях, але припускатися суттєвих помилок щодо обґрунтування прийнятих рішень як у стандартних, так й нестандартних соціальних ситуаціях, у відповідності до опанованих знань з даної дисципліни.</p>

60 – 63	E	<p><u>Знати:</u> матеріал навчальної дисципліни в обмеженому обсязі, припускати плутанини щодо основних теоретико-методологічних положень дисципліни; вибірково психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) для проведення психологічного дослідження</p> <p><u>Вміти:</u> формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, але припускати суттєвих помилок; вибірково застосовувати знання на практиці.</p>
35 – 59	Fx	<p><u>Знати:</u> незнання значної частини навчального матеріалу та суттєві помилки в орієнтації щодо фундаментальних положень дисципліни.</p> <p><u>Вміти:</u> невміння застосовувати знання на практиці, що передбачає повторне вивчення початкового матеріалу.</p>
0 – 34	F	<p><u>Знати:</u> незнання більшої частини навчального матеріалу та основних фундаментальних положень дисципліни.</p> <p><u>Вміти:</u> суттєве невміння застосовувати знання на практиці, що робить неможливим подальше навчання без обов'язкового повторного вивчення навчального матеріалу.</p>